

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ioannis Calvini, Magni Qvondam Genevensivm Ministri,
Vita, Moribus, rebus gestis, studijs, ac denique morte
Historia**

Bolsec, Hieronymus

Coloniae, 1582

VD16 B 6510

Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34782

Paulum, & suum parentem, magistrum, amicum Calvinum iustituit, comparisonis exemplum, argumentumque. Et illius quidem hæc vox est; quis conturbatur inter vos, & ego non vrer? Hic autem vniuersam videt Ciuitatem commoueri propter eam, quam introducere nitebatur consuetorum rituum mutationem; quæ inde inter Bernenses & Geneuenses provenire inimicitia possent, huius oculis proponuntur, neque quicquam mouetur sic tamen; sed manet totus inexorabilis, obstinatusque perfistit. Quid est, si non Diabolica hæc est & infernalis obstinatio? Vestrum, quicumque estis viri boni, & cordati, iudicium appello.

CAPVT X.

HAnc duorum ministrorum tantam animi duritiem & obstinatum contumaciam postquam Syndici atque magistratus perspexissent, sui esse muneris crediderunt, ne qua mutatio in cœnæ, quæ postridie administranda erat, cæremonijs fieret, providere, & quæ hinc exoriri posset, offensionem obuiam ire, ideoque concionandi provinciam per urbem, & quantum Geneuensium se extenderet iurisdictio, illis ademptam, cuidam Henrico Mario, ut is postridie, ipso Paschæ festo, & concionaretur, & cœnam distribueret, mandarunt. De quo Farellus & Calvinus certiores redditi, Marium hunc domi suæ conuen-

uenerunt, & infinitis in eum probris coniectis, quem arrogantem, temerarium, superbum vocitabant, tantum qui officium tantamque functionem accipere & usurpare ausus fuisset, non solum duris verbis increparunt, verum eiectum insuper extra fidelium reformati illius Euāgelij cœtum excommunicarunt, & anathemate percelluerunt, seuro Dei iudicio, & quam comminabantur, sempiterna damnatione, hoc si munus suscepisset, propositis. Quibus tam atrocibus minis perculsus miser hic Marius, pollicetur, minimè se facturum, neque fecit; postridie enim non est repertus, cū se vel abdidisset aliquo, vel peregre extra urbem profectus esset. Farellus autem & Calvinus, quod edicto prohibiti fuerāt, hic in Riuo, ille ad S. Geruasium suggestum conscendunt, at cœnam non distribuunt. Vnde grauiter urbana vicinaque plebs, quæ ad cœnam participandam conuenerat, offensa, tumultuari cœpit. Quin vt seditionem concitarent, contraque magistratum & gubernatores plebem commouerent, mille illos opprobrijs, mille contumelijs inceserunt, artificio, si, quod res est, fatendum sit, vere Diabolico, & ex odiorum, discordiarum tumultuūque parentis, antiqui hostis, officina producto, eiusque vafriciem redolente. Theodorus Beza quidem, in magistri sui, parentis & amici gratiam in ea, quam diximus, perbella præfatione secus multo de hac re lo-

quitur, totamque hanc Historiam, cuius me authenticum exemplum vidiſſe, & etiamnum, vbi extet, & vnde repeti queat, nouiſſe, affirmare poſſum, præterit, ſimpliciter proſcriptum narrans, & cauſam addens, quia in ea vrbe, quæ tumultu, turbis, factionibus mirè diuiſa, & in quã tanta omniũ rerum confuſio eſſet, cœnam diſpensare recuſaſſet. Sed hie eius prætextus nimis eſt leuiter tinctus atque adumbratus, quippe cum ſatis conſtet, hos eius conatus, hũc ſcopum, hoc præcipuum deſiderium fuiſſe, vt cœnam fermentato pane miniſtrandi nouum morem introduceret. Quod deſiderium ſuum animo poſteà ſemper quaſi ocluſum occultumque tenuit, donec proximis hiſce annis, quando per aliquot Franciæ loca concionari ſuæ ſectæ hominibus indultum fuit, manifeſtè declararet, à quo tempore, ipſo auctore, in illis locis, in hanc uſque horam ſic ea per miniſtros diſpensatur; eandemque nouam rationem Geneuam reuerſus, introduxiſſet, niſi Geneuſibus deliberatum conſtitutumque fuiſſet, à Bernatium Eccleſiarum conſuetudine cæremonijsque non diſcedere. Quo licet animo eſſent, cauere tamen non potuerunt, quo minus multa Calvinus pro arbitrio mutaret in nouaretque, contrà quàm apud Bernenſes in uſu & conſuetudine eſſent; tam erat ad mutandas nouandasque res propenſus. Exempla ſint; quod Mercurij diem feſtum eſſe voluerit,

rit, vsque dum concioni finis esset impositus: quod Bernenses non sequuntur, qui idcirco quasi illudētes Mercurij hūnc diem, festum Caluini per iocum appellant: deinde, quod Natiuitatis Domini nostri Iesu Christi, Circumcisionis, Annuntiationis, Ascensionis festa abrogauit, quæ Bernēses in suis prouincijs obseruant, & ab omnibus obseruari mandāt, pœnis contrā transgressores, qui per illorum prouincias atque dominia opus tum exerceant, cōstitutis; quales contra Geneuæ ijs, qui officinas tabernasque occluserint, neque opus illis diebus exercuerint, infliguntur, quos etiam carceribus mancipāt: tertio quod constituit, ne hoc ipso Natalis Domini festo, vel Geneuæ, vel in parœcijs Geneuæ subiectis cœna distribuere-
 tur, sed Dominico, qui hāc proximè, vel præcederet, vel sequeretur, quod etiam nū hodiè sic obseruant omnes Ecclesiæ, quæ Caluino, eiusque Religioni mordicū adhærent, Bernenses contrā antiquā suam consuetudinem retinent: Iā quartò, estne ab illo introductum, quod Geneuæ primo Dominico die, qui mense Septēbri occurrit, cœna porrigatur, quod neq; Bernenses, neq; Cantones reliqui, à quibus sacrificiū est abrogatum, sequuntur. Silentio prætereō eam, quæ est in Sacramento Baptismi, in cœremonijs diuersitatem, pluresque alias ineptias, quarum primus inuentor idcirco haberi voluit, ut maior cæteris excellentiorque videretur,

seque supra alios efferre posset; nimirum qui instituerit ordinarique multa melius, quam in alijs locis alij, qui se etiam reformatæ Religionis esse profiterentur, ordinassent. Hinc est, quod parœcias Bernensium angustas propinas, ministros Caupones appellare consueuerit. Quod tum faciebat præcipuè, cum vel in familiari colloquio, vel per literas Geneuâ aliquos pertrahere niteretur. Cuiusmodi me eius literas vidisse palam profiteri possum, quas Domino de Fallais, cum is Argentorati esset, destinauerat. En tibi autem eius verba. *Si, ait, cogitas, tibi que in animo est, in hos Sabaudia fines secedere, meum est consilium, ne in Bernensium prouincia subsistas, vbi non sunt, nisi male ordinatæ popinæ & ministri vt plurimum Caupones, sed Geneuam si te conseras, quam ad instar Hierusalem aliquam, viris doctrina & multarum virtutum splendore clarissimis mirifice exornatam intueberis, incredibile gaudium consolationemque es percepturus.* Vt concludam ergo, maiora aggressus est Beza, quam efficere & præstare queat, qui se existimauit hominibus per suas nugas posse, tanquam incantationes aliquas, somnum inducere, vel tenebras eorum oculis offudere, veritatemque compositis ad fallendum verbis obscurare.

CAPVT